

NOTAT

Dato 29. marts 2017
J. nr. 2017-791

Notat om Hypercard, Ungdomskort og DSB Ung Kort

Som forespurgt på samråd om Takst Sjælland 28. februar 2017 gives her en beskrivelse af HyperCard, Ungdomskort og DSB Ung Kort.

HyperCard

HyperCard var en toårig forsøgsordning, der løb fra 1. august 2011 til 31. juli 2013. Med Aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Liberal Alliance om *HyperCard, busser, cykler, trafiksikkerhed, støjbekæmpelse mv.* af 5. maj 2011 blev således aftalt et HyperCard til unge.

Med HyperCard kunne unge på ungdomsuddannelser i en toårig forsøgsperiode få et HyperCard i stedet for Uddannelseskortet. Uddannelseskortet gav kun fri rejse mellem bolig og ungdomsuddannelse, hvor HyperCard gav indehaveren følgende:

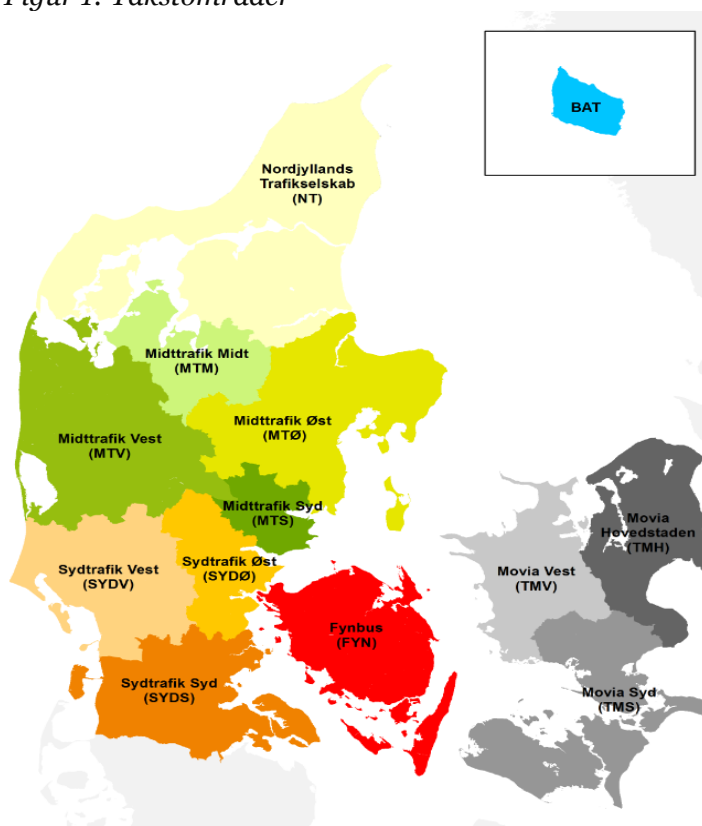
- Periodekort til fri pendling mellem hjem og ungdomsuddannelse
- Periodekort til fri kørsel i den kollektive trafik inden for takstområdet, hvor kunden bor - alle ugens dage (se figur 1).
- Rabatkort til kørsel med kollektiv trafik til børnetakst i de øvrige takstområder af Danmark.
- Rabatkort til kørsel med bustrafik (offentlig servicetrafik) mellem takstområder til børnetakst
- Mulighed for at rejse med Ungdomsbillet på togrejser med DSB og Arriva mellem takstområder. Det vil sige, at indehaveren kunne spare 25-50 pct. på togrejser i forhold til enkeltbilletprisen.

I førnævnte aftale fremgår det, at et Hypercard vil koste 300 kr. om måneden (PL2011) for den unge. Det betyder, at egenbetalingen for elever på ungdomsuddannelserne med HyperCard næsten blev halveret ift. det tidligere Uddannelseskort.



Figur 1: Takstområder

Side 2/5



Note: Takst Sjælland betyder, at Sjælland nu udgør ét stort takstområde. For Ungdomskortet gælder de tidligere takstområders grænser stadig i.f.t. de unges ret til fri rejse i eget takstområde.

Ungdomskort

I Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre), Dansk Folkeparti og Enhedslisten om *Takstnedsættelser og investeringer til forbedring af den kollektive trafik* af 12. juni 2012 (i regi af Bedre og Billigere-forligskredsen) blev aftalt at indføre et nyt Ungdomskort, der skulle erstatte og udvide HyperCard-ordningen.

Ungdomskortet trådte i kraft 1. august 2013. Forsøgsordningen med HyperCard blev med Ungdomskortet således gjort permanent.

Med Ungdomskortet udvidedes kredsen, der kan anskaffe et Ungdomskort til også at inkludere studerende på videregående uddannelser og alle unge i gruppen af 16 til 19-årige. Før 1. august 2013 har studerende på videregående uddannelser kunne købe Uddannelseskortet til transport mellem bopæl og uddannelsessted.

Ungdomskortet koster 330 kr. pr. måned for elever på ungdomsuddannelser, 578 kr. pr. måned for studerende på videregående uddannelser og 578 kr. pr. måned for øvrige 16 til 19-årige (PL2012) og giver samme fordele som det tidligere HyperCard. Egenbetalingen reguleres med det årlige takststigningsloft.



Ændring af egenbetaling for en del af kundegruppen

Et flertal i Folketinget bestående af Regeringen (Venstre), Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti vedtog ved lov om ændring af lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser 17. maj 2016¹ at hæve egenbetalingen for Ungdomskort for studerende på videregående uddannelser, der bor så langt væk fra deres uddannelsessted, at deres periodekort koster mere end 2.071 kr. pr måned (PL2016). Det gælder fx for studerende bosat i København, som læser i Århus. Egenbetalingen for studerende på videregående uddannelser bosat i yderområderne er undtaget ændringen.² Elever på ungdomsuddannelserne og unge mellem 16-19 år er ligeledes uberørt af denne ændring i egenbetalingen.

Før ændringen af egenbetalingen betalte studerende ved videregående uddannelser altid 578 kr. for et Ungdomskort (PL2012). I dag er egenbetalingen opgjort ud fra den underliggende periodekortpris for rejsen mellem bopæl og uddannelsessted. Det betyder, at for den del af den underliggende periodekortpris, der overstiger 2.142 (PL2017), skal den studerende foruden egenbetalingen på 627,3 kr. (PL2017) selv betale halvdelen.

Priseksempel

Normalpris for underliggende periodekort mellem København og Odense:
4350 kr.

- $4.350 - 2.142 = 2.200$
- $2.200 : 2 = 1.100$
- $627,3 + 1.100 = 1.727,3$

Den justerede egenbetaling bliver således 1.727,3 kr. for et Ungdomskort mellem København og Odense.

Ungdomskort og Takst Sjælland

For unge, der rejser på Ungdomskortet, er der ingen ændringer i forhold til de fordele, som den unge kan opnå med Ungdomskortet, efter Takst Sjælland er

¹ Se forslag til lov om ændring af lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser (Målrkning af befordringsrabatordningen), 2015/1 LF 126:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=177775> og lov om ændring af lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser (Målrkning af befordringsrabatordningen), LOV nr. 512 af 31/05/2016: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=180225>.

² Se bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser, BEK nr. 591 af 01/06/2016) på:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=180223>.



trådt i kraft. Ungdomskortet er desuden fortsat knyttet til de tidligere takstområder Movia Syd, Movia Vest og Movia Hovedstaden. Der er dog den forskel, at unge, der rejser på tværs af disse tidligere takstområder på Sjælland med tog, nu kan rejse til halv pris (børnetakst) ift. enkeltbilletprisen, og ikke som tidligere til ungtakst, som gav 25-50 pct. ift. enkeltbilletprisen.

Ungdomskortet indgår som en del af fase 2 af Takst Sjælland, hvor der vil blive set nærmere på løsninger, der kan tilpasse dette produkt til den nye takststruktur.

Økonomi for HyperCard og Ungdomskort

I nedenstående tabel fremgår afsatte midler og den faktiske udmøntning af aftalerne bag HyperCard og Ungdomskort fra 2011 til 2016.

Tabel 1: HyperCard og Ungdomskort, årets priser

Mio. kr.	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bevilling (B+TB)	100,0	201,5	416,9	306,9	308,5	316,4
Bevilling		193,1	408,6	307,9	314,3	319,6
Tillægsbevilling	100,0	8,4	8,3	-1,0	-5,8	-3,2
Udgifter	100,2	287,2	250,0	338,5	251,4	252,1
Ungdomskort			101,7	338,5	251,4	252,0
Hypercard	100,2	287,2	148,3			
Årets overskud	-0,2	-85,7	166,9	-31,6	57,1	64,3

Akk. overskud primo		-0,2	-85,9	81,0	30,1	87,2
Årets overskud	-0,2	-85,7	166,9	-31,6	57,1	64,3
Disponeret				-19,3		
Akk. overskud ultimo	-0,2	-85,9	81,0	30,1	87,2	151,5

Kilde: Statsregnskab for finansårene 2011-2016 - Bevillingsafregning for konto 28.53.04 på Finansloven.

Faldet i forbruget fra 2014 til 2015 skyldes hovedsageligt, at der har været et fald i omfanget af de studerendes fritidsrejser – det vil sige de rejser, de unge foretager sig, ud over deres pendlerrejser mellem skole og hjem. Trafikselskaberne har som følge heraf modtaget en mindre kompensation.

DSB Ung Kort

DSB Ung Kort (tidligere kaldet DSB WildCard) er et rabatkort til DSB's rejser på tværs af takstområder, som unge mellem 16 og 25 år og studerende på videregående uddannelser kan købe hos DSB for 125 kr. Kortet er gyldigt et år ad gangen.

Kortet giver adgang til følgende fordele hos DSB:



- Køb af klapsædebillet hos DSB
- 50 pct. i rabat på rejser mellem to takstområder fra mandag til torsdag og lørdage (de såkaldte billigdage)
- 25 pct. i rabat på rejser mellem to takstområder fredag, søndage og på de store rejsedage³

Arriva har et tilsvarende produkt ved navn Arriva Ung (tidligere kaldet Arriva Wundercard) med samme rabatter.

DSB Ung Kort og Takst Sjælland

Med Takst Sjælland har man besluttet at afskaffe rabatten, som DSB Ung Kort giver på rejser på Sjælland. Det skyldes, at man med Takst Sjælland har samlet Sjælland, Lolland, Falster og Møn i ét stort pendlingsområde med ens rejseregler, og hvor prisen afhænger af antal rejste zoner.

Det er derfor ikke muligt at opretholde et rabatsystem, hvor der kan opnås rabat på eksempelvis en rejse mellem Ringsted og Holbæk til København men ikke på en rejse mellem Borup og Roskilde til København.

Afskaffelsen modsvares dog af en fast rabat på alle rejsekortrejser på minimum 25 pct. i forhold til enkeltbilletten, på hele Sjælland, Lolland, Falster og Møn. Derudover udvides off peak-rabatten, så der ydes yderligere 20 pct. rabat på rejser på rejsekort på Sjælland, Lolland, Falster og Møn. Det betyder, at der på de fleste rejsekortrejser uden for myldretiden (med off peak-rabat) bliver givet en rabat, som er nogenlunde tilsvarende den rabat, der tidligere kunne opnås med et DSB Ung Kort på billigdage.

De studerende skal med andre ord ændre vaner, idet det med reformen vil være mere attraktivt at rejse med rejsekort fremfor enkeltbillet.

DSB Ung Kortet er ikke afskaffet, men der er med reformen gennemført ovennævnte ændringer. Det skal desuden bemærkes, at DSB Ung Kortet fortsat giver de samme rabatter som tidligere i resten af landet samt på rejser over Storebælt.

³ DSB har defineret de største rejsedage som værende: onsdag før påske, skærtorsdag, 2. påskedag, dagen før store bededag, dagen før Kristi himmelfartsdag og dagene fra den 22.december til 1. januar (begge dage inklusive).